

Priloga št.3 k sklepu občinskega odbora št.8/g z dne 30. 1. 2020

PREVENTIVNI UKREPI NA OSNOVI ANALIZE ZUNANJEGA IN NOTRANJEGA KONTEKSTA

Vsaka Občina mora vsako leto do 31. januarja sprejeti Triletni načrt za preprečevanje korupcije in za transparentnost (PTPCT). Načrt mora določiti stopnjo korupcijskega tveganja in ukrepe za preprečevanje tveganj (peti odstavek 1. člena Zakona št. 190/2012). Glavni cilj Triletnega načrta za preprečevanje korupcije in za transparentnost (PTPCT) je prepoznavanje organizacijskih ukrepov, ki omejujejo možnost sprejetja nepristranskih odločitev. Naloga uprav je, da ocenijo in upravljajo korupcijsko tveganje na način, ki vključuje analizo konteksta (zunanje in notranje), ocenjevanje tveganja(identifikacija, analiza in presoja tveganja) in upravljanje tveganja (identifikacija in načrtovanje preventivnih ukrepov).

Z novo zasnovano Vsedržavnega načrta za preprečevanje korupcije (PNA) je Nacionalni organ za preprečevanje korupcije (ANAC) premostil standardizirano ocenjevanje tveganj na podlagi obrazca v prilogi 5 (ANAC je dobesedno izjavil, da» *prilogo 5 Vsedržavnega načrta za preprečevanje korupcije (PNA)“ ne gre več upoštevati kot metodološko referenco*“.)

Vsaka uprava namreč predstavlja različne stopnje in faktorje tveganja za korupcijo glede na specifično upravnega ustroja in velikost, kot tudi na lastni ozemeljski, socialni, ekonomski, kulturni in organizacijski kontekst.

Na osnovi novih navodil, ki jih je izdal ANAC, ta načrt upošteva naslednje faktorje, ki skupno z analizo zunanje in notranje konteksta, služijo kot parameter ocenjevanja in ključ do pravilnega razumevanja za uresničitev jasnih in učinkovitih preventivnih ukrepov.

- A) Ocenjevanje stopnje »zunanje« interesa: torej prisotnosti relevantnih interesov, ne samo ekonomskega značaja, ter ugodnosti za koristnike;
- B) Ocenjevanje stopnje diskrecije subjekta, ki odloča;
- C) Preverjanje, če je v preteklih (...) letih prišlo do koruptivnih ravnanj; podrobno preverjanje podatkov o kazenski evidenci in/ali disciplinskih postopkov zoper uslužbenca javne uprave. Še posebno je treba upoštevati:
- D) Pravnomočne sodbe, postopke v teku in sodne pozive , ki se nanašajo na :
  - Prekrške zoper javno upravo
  - Ponarejanje in goljufijo, s posebnim poudarkom na hudo goljufijo zoper upravo (640. in 640-bis členu zakonika o kazenskem postopku)
  - Začete postopke zaradi upravno/računovodske odgovornosti (Računsko sodišče);
  - Upravne pritožbe glede dodelitve javnega naročanja.
- E) Prejeta opozorila, med katere spadajo opozorila na nepravilnosti (t.i. whistleblowing), kot tudi opozorila prejeta izven uprave ali na drugačne načine.
- F) Ocenjevanje pritožb in /ali izid anket o zadovoljstvu strank.

Ob upoštevanju mapiranja upravnih postopkov, ki so značilni za Občino Zgonik, je treba tudi oceniti analizo notranje in zunanje konteksta, ki je logična predpostavka za

sprejem nadaljnjih preventivnih mer, kot to določa Nacionalni načrt za preprečevanje korupcije (PNA) 2019.

Zunanji kontekst se sklicuje na značilnosti okolja, na katerega se nanaša. ANAC izpostavlja, da ima analiza zunanjega konteksta dvojni cilj: da izpostavi, kako lahko strukturalne in konjunkturne značilnosti okolja, v katerem deluje uprava, pripomorejo k nastanku korupcijskih pojavov in istočasno lahko pogojujejo ocenjevanje korupcijskega pojava in spremljanje ustreznosti preventivnih ukrepov.

Pri analizi **zunanjega konteksta** gre posebno izpostaviti :

Strateška zemljepisna lega Tržaške pokrajine, njena dolga mejna črta s Slovenijo in prisotnost pomembnega trgovskega pristanišča, v katerem so predvidena širitvena dela (realizacija moderne logistične platforme) lahko privlečejo tudi nezakonite mafijske investicije.

Na tem območju organizirani kriminal baje ni ukoreninjen, vsekakor smo v preteklosti zabeležili poskuse vdiranja mafije v gospodarsko tkivo..

Pokrajina je tudi važno stičišče za blagovne izmenjave in tranzit blaga iz in proti severo - vzhodni Evropi, preko meje na Fernetičih in tržaškega pristanišča, zato lahko beležimo mednarodne nezakonite dejavnosti kot so trgovanje s prepovedanimi drogami, nezakonito tihotapljenje migrantov, recikliranje ukradenih avtomobilov, vnos ponarejenega blaga.

To območje ostaja eno najbolj občutljivih stičišč za mednarodno trgovino z mamili za notranje in evropsko tržišče. Na tem področju delujejo državljani vzhodnoevropskih držav, zlasti Albanci, Slovaki, Srbi, Bolgari in Turki, včasih v sodelovanju z avstrijskimi ali italijanskimi subjekti.

Drug posebno relevanten nezakoniti pojav mednarodnega značaja je tihotapljenje tobačnih izdelkov iz tujine, s katerim se ukvarjajo zlasti Italijani, Ukrajinci, Madžari, Poljaki in Slovaki; izdelki prihajajo v Italijo bodisi preko tržaškega pristanišča, bodisi preko italijansko-slovenske kopenske meje.

V preteklosti smo beležili tudi trgovino z orožjem, ki so ga iz balkanskih držav v Italijo tihotapili državljani držav nekdanje Jugoslavije.

Kritična ostaja še pojav vnosa na tržišče ponarejenega blaga (elektronika, kozmetika, bižuterija), ki ne spoštuje značilnosti, ki jih predpisuje veljavna zakonodaja

Nadaljujejo se tudi obsežne naložbe kitajske skupnosti v trgovske dejavnosti, zlasti v glavnem mestu pokrajine. Poleg gostinskega sektorja so njihovo delovanje razširili še na področje estetike. Na ozemlju pokrajine so namreč odprli veliko masažnih salonov, od teh nekateri prikrivajo nezakonito izkoriščanje prostitucije.

Na pokrajinskem ozemlju je še vedno močno prisotna srbska skupnost, ki upravlja črni trg dela rojakov in državljanov iz vzhodne Evrope. To je zaprta etnična skupina, slabo integrirana s avtohtonim prebivalstvom, ki stanuje predvsem v eni mestni četrti, kjer se združujejo delavci v pričakovanju, da jim delodajalec ob potrebi ponudi zaposlitev na črno.

Ta etnična skupina je zagrešila tudi več ropov, zlasti v stanovanjih in trgovinskih obratih, tudi s pomočjo mladoletnikov.

Pretekla preiskovanja so dokazala, da so subjekti, ki so predani igram na srečo in zahajajo v igralnice v bližnji Slovenijo in Hrvaško, večkrat tudi žrtev izsiljevanja in oderuštva.

Zlasti pomembno je naslednje poročilo Prefekture:

Na pokrajinskem ozemlju niso bili ugotovljeni primeri mafijskega kriminala. Prav tako ni dokazov o delovanju organiziranih kriminalnih skupin, niti na etnični osnovi; prav tako take skupine ne kontrolirajo ozemlja ali se njihovo delovanje ne prepleta s splošnim kriminalom.

Primeri oderuštva, torej kaznivega dejanja, ki žrtve pelje do iskanja denarja tudi na nezakonit način, niso zaskrbljujoči. Ta pojav je pod stalno kontrolo zlasti v tem posebnem gospodarskem trenutku še posebno s spremljanjem potrošniških kreditov, kajti gospodarski položaj in krčenje kreditov lahko družine silijo v iskanje nezakonitih finančnih sredstev. Na koncu naj še dodamo, da v tej Deželi ni zaznati prikrivanja nezakonitih dejanj ali nezaupanja v institucij, zato tudi ni zaslediti nerazkritih prekrškov, saj državljani prijavijo varnostnim organom vse tipe prekrškov.

Notranji kontekst zadeva analizo lastne organizacije. Podrobneje, analiza notranjega konteksta se osredotoča na razne organizacijske vidike vodenja procesov, ki vplivajo na občutljivost ustanove za nevarnost korupcije; z ene strani mora izpostaviti sistem odgovornosti, z druge pa raven kompleksnosti upravljanj. Oba omenjena vidika umeščata v pravi kontekst sistem za preprečevanje korupcije in vplivata na raven njegove uresničitve in ustreznosti.

Pri analizi notranjega konteksta je zato relevantno izpostaviti naslednje:

Trenutno je na Občini Zgonik 16 zaposlenih in občina je razčlenjena na tri oddelke: Upravna in demografska služba, Ekonomsko-finančna služba in Tehnično-vzdrževalna služba z redarstvom; vsakemu oddelku načeljuje nosilec organizacijskega položaja.

Če upoštevamo notranji kontekst opazimo, da zahteva strateška analiza poglobitev dveh dodatnih aspektov: razpoložljivost in upravljanje kadrov glede na organizacijski ustroj ustanove in na njen razvoj v času, tudi ob upoštevanju stroškov; dosledno izvajanje pakta stabilnosti in upoštevanje omejitev javnih financ tako v sedanjem trenutku kot v bodočnosti.

V bistvu sta to dva aspekta, na katera močno vplivajo omejitve avtonomije lokalnih ustanov, ki jih je določila centralna vlada: omejitve pri svobodnem programiranju zaposlovanja (kadrovska potreba in kroženje osebja, ki večkrat zamenja le del upokojenega osebja) in omejitve finančnih zmožnosti, ki jo za ustanove, ki so podvržene paktu stabilnosti, pogojuje doseganje programskih ciljev.

Pri vsem tem je treba upoštevati tudi trenutno delikatno fazo ustanovitve in začetka delovanja Medobčinske teritorialne unije, ki jo je določil deželni zakon v skladu s primarno zakonodajno pristojnostjo avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine.